



Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Sadullah ERGİN tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
CHP İstanbul Milletvekili

20.03.2006 tarih ve 2006/10218 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük'ün 88 inci maddesinin ikinci fıkrasının "Telefon görüşmeleri Türkçe yapılır. Ancak, hükümlünün Türkçe bilmemesi veya görüşeceğini bildirdiği yakınının mahallinde yaptırılacak araştırma ile Türkçe bilmediğinin tespit edilmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, bir daha hükümlünün aynı yakını ile Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmez" hükmünü içeren "p" bendi, Bakanlar Kurulu'nca 15.06.2009 tarihinde kararlaştırılan (Karar Sayısı 15092) ve 20.06.2009 tarih ve 27264 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tüzük değişikliği ile "Telefon görüşmeleri Türkçe yapılır. Ancak hükümlünün, kendisinin veya görüşeceğini bildirdiği kişinin Türkçe bilmediğini beyan etmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, hükümlünün bir daha aynı kişiyle Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmez" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu durum beraberinde çok ciddi durumlar ve sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki sorular gündeme gelmektedir.

- 1- Herhangi bir tutuklu ve hükümlünün kendi anadilinde iletişim kurması temel bir insan hakkıdır. Konuştuğu dilde suç unsurunun olup olmaması elbette ki incelenmelidir. Ancak bir insan tek dil biliyorsa ve o konuşmasında suç unsuru varsa o dilin yasaklanması insan haklarına aykırı bir durum değil midir?
- 2- Kişinin konuştuğu dil yasaklandığında Türkçe konuşmayı bilmiyorsa iletişim nasıl sağlanacak? Türkçe mi öğretilecek? Kişi Türkçe öğrenmeyi reddediyorsa o zaman sorun nasıl çözülecek?
- 3- Konuşmada suç unsurunun olması bir dili yasaklamak için yeterli bir neden olabilir mi?
- 4- Kişi Türkçe konuştuğunda bir suç unsuru varsa o zaman nasıl bir yasaklama gündeme gelmektedir? Türkçe mi yasaklanacak yoksa kişinin konuşması mı?
- 5- Bu yasak bugüne kadar Kürtçe dışında herhangi bir dile uygulanmış mıdır?
- 6- Eğer yasak pratikte Kürtçe için geçerliyse bu durum eşitliğe, temel insan haklarına aykırı değil midir?
- 7- Bu yasağın kaldırılmasına dönük herhangi bir düzenleme gündemde midir? Değilse bunun nedeni nedir?